

CATALUNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

Petites glosses

Ja poden suposar els organitzadors de l'Assemblea de Política Social que es reunirà a Madrid del 15 al 20 del mes que som, que CATALUNYA SOCIAL mira amb profunda simpatia la seva interessantíssima tasca. No podem, però, adherir-nos-hi, ara per ara, ja que a Catalunya tenim un problema que necessita una solució de cordialitat i justícia abans d'entrar en lligams d'altres ordres.

I aquest problema ens fa veure, i efectivament coloreja, totes les qüestions plantejades a l'Assemblea de Madrid amb tonalitats especials quan es refereixen a l'espiritualitat de Catalunya.

A Suïssa s'ha discutit i sotmès al *referendum* una proposició de llei dels socialistes sobre limitació de la propietat privada. El resultat haurà deixat atuits els socialistes: 725.000 vots en contra, i 110.000 a favor de la proposició.

I és que la propietat privada constitueix una segona naturalesa, i tot quan s'intenti en contra de la mateixa equival a intentar-ho contra naturalesa.

Altra cosa és l'abús de la propietat privada. Precisament evitar l'abús equival a reforçar el dret.

El Ministre d'Instrucció pública del Govern Mussolini—que cada dia més es revela un alt governant—ha pronunciat un meravellós discurs sobre l'ensenyança a Itàlia. En el mateix es manifesta a favor d'una ample llibertat en l'organització de l'ensenyança i diu ço que segueix: «La responsabilitat, necessària i natural companyona de la llibertat, presuposa l'autonomia universitària, no solament didàctica, sinó fins administrativa. I l'autonomia implica que cada Universitat tingui una base sòlida d'existència.»

Que equivocat va aquest home, deu pensar el Sr. Montejo.

Hi ha qui diu que les execucions de Grècia, tot i essent lamentables, són de salut per a la República. Potser sí. Però és més saludable encara no oblidar mai el que la justícia exigeix.

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

La qüestió de les responsabilitats, que els esquerrans havien preparat de manera que els obrís pas franc al Poder, ha servit perquè En Maura pronunciés un discurs de mestre que, al mateix temps que va desfer la maniobra esquerrana donà peu al cap dels regionalistes per a endegar la qüestió constitucionalment al seu fi natural: l'emplaçament dels culpables de l'enfonsament de la Comandància de Melilla davant del Senat, que és el Tribunal legal per aquest cas.

El canvi de decoració política al donar-se En Cambó per convençut d'aixó davant les raons d'En Maura, i anunciar que, conseqüentment, ell acusaria als suposats responsables aleshores el moment fou culminant; fins conngué En Romanones, que és tot el que es pot dir.

A les poques hores ja estava de cos present el Ministeri. Dos dels seus ministres havien sigut ferits de mort i En Bugallal, el cap de grup conservador més prestigiós i president del Congrés, també.

Demés, de la batalla exien el partit conservador-lliberal esquerdat, renyits Cierva i Maura, junyit En Cierva al carro polític d'En Sánchez Guerra, els asos esquerrans barallats, agafats amb els seus propis aparells de caça, tots anaven donant voltes a l'entorn de la qüestió de les responsabilitats per endossar-les als veïns: una tremenda desfeta. El mateix Sánchez Guerra, agafat als peus d'En Maura, el volgué afalagar, declarant-se convençut, com En Cambó.

La solució de la crisi ha llançat als llims d'on sortí En Montejo, una de les majors calamitats que ha passat pel Ministeri d'I. P., i ha tret dels llims a tres mitjanies: Ruano, Viguri i Cierva, que ocupen, perquè sí, respectivament, els Ministeris d'Hisenda, de Foment i d'I. P., havent sigut adjudicada la cartera de Gràcia i Justícia a Cañal i la d'Estat a Bergamín, que'ns sembla li ve un xic gran, com els altres carteres al citats flamants ministres.

La indignació dels esquerrans contra En Maura i En Cambó, que els han tret de les mans el *pavo de Navidad*, es comprèn. En Romanones s'ha situat al bell mig del fandango polític per escollir parella oportunament.

Sempre tan llest En Romanones.

Mentre escrivim aquesta crònica ens arriben noves que el novíssim Govern ha dimitit per causa de la mateixa qüestió de les responsabilitats, malestrugament portada per En Sánchez Guerra i després d'una sessió parlamentària his-

tòrica, ajudat pel catastròfic La Cierva, a que En Cambó i En Maura amb la seva paladina actitud han fet sortir de polleguera.

El Rei ha encarregat al Marqués de Alhucemas la formació de Ministeri. L'interrogant polític admet tota classe de respostes per greus que siguin...

ESPANYA ENFORA

A Laussana les dissensions i les dificultats augmenten. El representant dels Estats Units, que assiteix a la Conferència com un guàrdia civil, ha sortit al pas de totes les cobenjances de l'Entente, dient que els ianquis també hi volen ésser a partir beneficis. El petroli està empastifant totes les qüestions de la Conferència. Al fons dels fons hi ha els pous de la Mesopotàmia.

Però si els EE. UU. es preocupen principalment de l'oli mineral, tampoc obliden les altres qüestions, i, com els russos, tenen una col·lecció de *vetos* que no deixen avençar les qüestions. La Conferència ja es comença a donar per fracassada; però no fracassarà per a tots. Turquia està guanyant, Rússia no perd pas res, i una i altra van entenent-se, preparant-se. Entre les dues hi ha Alemanya. Anglaterra veu el joc, lluca el Pervindre i tremola.

Qui sembla que no el veu, o està cega, és França, que segueix entestada en treure de polleguera als alemanys. Ara, a la Conferència de Brusselles hi plantejarà amb tota crueta la qüestió de les reparacions i de dret o de travers vol fer-les efectives. El Tractat de Versalles!

Però no sap tothom que sense lliure determinació no hi ha contracte vàlid?

Es clar que és molt dolorós ço que a França està passant; però cal passar-ho i cal liquidar-ho. Europa, el món, no pot seguir així. Aixó és la estabilització, la perpetuació de la guerra. Una guerra incruenta, però tan o pitjor que la guerra cruenta i tan ruïnosa com ella. Sens perjudici del perill de cada hora de que el món torni a abrindar-se com l'any catorze.

La guerra civil d'Irlanda ha registrat últimament greus epissodis. El Govern legal irlandès és decidit a posar terme a la bàrbara lluita. Entretant, el rei d'Anglaterra ha sancionat la Constitució de l'Estat Lliure d'Irlanda.

Recordem, per acabar, la enfonsada del comunisme a Suïssa, de que en altre lloc parlem, i el restabliment dels crucifixis a les escoles d'Itàlia pel Govern d'En Mussolini.

ENTORN A UN DEBAT

Les responsabilitats

Els fortament interessant el debat que al Congrés s'ha sostingut sobre les responsabilitats pel desastre d'Annual, a l'Àfrica. Les consideracions generals que el mateix suggereix, en primer terme, i l'estudi que a base del mateix pot fer-se de la psicologia dels partits polítics espanyols, després, són prou per a justificar aquell interès.

* * *

Una de les taques de l'actual règim constitucional en tots els Estats consisteix en l'esmortuiment o desaparició completa de responsabilitats que el mateix comporta. Sortits els Governos d'una majoria parlamentària que ha d'apoiar-los, i amb les complacències que els qui tenen a les seves mans el Poder executiu poden tenir amb els membres de la majoria parlamentària, s'estableix una doble corrent que fa impossible fixar on queda l'iniciativa, i per conseqüència la responsabilitat de qualsevol acció governamental. I res diguem del servilisme d'aquella majoria parlamentària quan la mateixa és fabricada en el Ministeri de la Governació, com succeeix a Espanya! Suposant que en un moment determinat un Govern deixés en clar la responsabilitat per una mida qualsevol, prou la majoria parlamentària cobriria amb el seu vot aquella responsabilitat! No és això el que ara passarà o haurà passat ja quan aquestes ratlles surtin a la llum? No és això com tot espanyol creu que acabarà aquesta vital qüestió en el nostre Parlament?

* * *

I certament que la tendència moderna és cap a la individualització de la responsabilitat. Cada dia es cerca més l'eficàcia del servei públic, i és indubtable, que un dels primers medis de fer-lo eficaç deriva de la responsabilitat dels qui han de prestar-lo.

En els Estats Units, on el règim de la ciutat havia arribat a abusos i a immoralitats escandaloses, i que constituïa un oprobí per la República, consideraren que un dels remeis aconsellats per l'experiència po-

lítica consistia en l'ampliació del Poder del Major, el cap executiu de la ciutat. La estructura del govern usual en les Curies de les ciutats (diu Goodnow) ans de 1880 era una exagerada reproducció del Govern de divisió de poders i responsabilitats de la Constitució dels Estats Units, encara més accentuada. Els poders de la ciutat es dividien entre molts funcionaris electius, molts dels quals desempenyaven funcions administratives. El cap o major és un simulacre de poder executiu. Els caps subalterns els designava aquell. I entre ells i l'assemblea s'establí un comú d'iniciatives i d'encubriment de responsabilitats mútues, que aqueixes de fet desapareixien. I era general el clam de l'opinió que deia que si el cap fos responsable de la qualitat dels serveis prestats, aquest seria el primer pas cap a la moralització del govern de les ciutats.

Després, vingué el govern per comissió. I els qui desempenyen el mateix són responsables davant els tribunals, com ho és un gerent d'una societat particular qualsevol.

I en l'esfera més ample dels Estats es va dibuixant també aquesta tendència, si bé la mateixa topa amb dificultats molt grans, quiscuna de les quals no s'arribarà a vèncer mai.

* * *

En el debat del Congrés, com de costum, els elements de tendència conservadora com mauristes i regionalistes han hagut de donar la veritable nota moderna en l'assumpte.

I els lliberals, els homes que segons ells miren al pervindre, han restat ofegats per aquest per mort del tradicional sistema de "frenos y contrapesos", on tot es redueix a un debat estèril i a uns vots de censura que no s'aproven. En canvi, l'utilització del sistema judicial (encara que amb òrgans especials com són el Congrés acusant i el Senat instruint procés i sentenciant), que és l'apropiat en tot règim democràtic, ha sigut oblidat pels lliberals, i han tingut de recordar-lo els homes de política socialment conservadora, veint-se obligats a desempol-sar la llei del 84, que poc ha servit a Es-

panya i que constituïx una monjoia dins l'Alcubilla.

* * *

En aquest debat, però, hi ha per damunt de tot això una cosa tràgica; i es la següent: poc menys que absoluta que avui tenen tots els ciutadans de que del mateix no n'ha

de sortir res eficaç, i que de responsable del desastre de la Comandància de Melilla no se'n trobarà cap! I el poble tant tranquil!

I és que l'esperit del poble és mort, i ha mort asfixiat per la pressió d'un Estat tot podridura. És més gran del que sembla la nostra decadència.

JOSEP M. GICH

La lluita contra el mal Cinematògraf

II

El fet de que'l cinema és una escola de dolenteria, avui fins el poble indocte el regoneix. Quatre o cinc epissodis en pocs dies m'han donat la sensació de que àdhuc la gent més vulgar sap que aquell espectacle alligona en fer mal. A un carrer del Districte IV un xicot apunyegava a un altre de més petit. — Ai senyor! — exclamava una dona — tot això ho aprenen al cine. — Uns treballadors s'explicaven entre ells les entremaliadures d'un altre ballet, que unien la gosadia amb l'astúcia: — Igual que al cine — deien. D'una lletra que jo he vist, adreçada per un pobre pare de família al patró d'una fàbrica demanant perdó per un manament del seu fill, és la següent frase textual “els motius que l'induirien foren senzillament una exaltació de jove nascuda sens dubte a l'empar de la molta afició a l'art del cine”. Un periòdic popular i gens moral ni moralista (*L'Esquella de la Torratxa*) quan va succeir fa pocs mesos l'escandolós i sanguinant assalt i robatori en un tren d'obriers al Poble Nou, en forma que tothom assimilà a les usuals en les pel·lícules, publicà (Núm. del 15 Sept.) un dibuix representant la façana d'un cinema on es llegia el rètol “Cine real” i un pallasso a la porta a cops de bombo atreïa al públic dient “Vagin entrant, senyors: Aquí s'aprén de robar, de matar, d'assaltar trens i moltes altres petiteses mes!”

El poble ho coneix, el poble s'en adona... però no obstant omple les sales! És que's necessita gran virtut, àdhuc descobert el mal, per a emancipar-s'en. Per això convé que una vegada establerta i definida, com ho es arreu, en les diverses esferes científiques (moralista, pedagògica, psicològica, criminalològica,) la nocivitat del cinema, es posin els mitjans per a apartar de la massa social un perill tant cert i tant formidable.

No hi ha dubte que un dels esforços més dignes

de nota en aquest sentit es el realitzat pel jurisconsult genovès, Commendatore Piero Pesce-Maineri, ponent que fou del tema: “Quines són les mides a pendre per a protegir l'infantesa contra els danys del cinema?” al II Congrés Internacional per la protecció de l'Infantesa, tingut a Brússes el mes de Juliol de l'any passat, 1921. Aquest escriptor, que es dretista i segueix la doctrina tantes vegades emesa a les planes de la *Civiltà Cattolica* pel campió de la causa de la moral cristiana contra el mal cinematògraf, Pare Mario Barbera, S. J. ha tingut la delicadesa de fer-nos present de les edicions italiana i francesa del seu Rapport (1), en el qual hem d'agrair les amables citacions d'alguns autors catalans, entre ells el Dr. Eudalt Serra i Buxó, que ho és de “La maledicció del Cine” i el plorat Pare F. de Barbens, de “La Moral en la Calle, en el Cinematògrafo y en el teatro”. Voldriem donar una idea succinta d'aquest treball del senyor Pesce-Maineri, però l'espai ens obligarà a cenyir-nos a uns quants punts d'especial interès.

Les primeries de la memoria son dedicades a reforçar, apoiant-la en autoritats i especialistes (Belotti, Guiseppe Guadagnini, Haracourt, Masini, Vidoni, Tomellini, Corrado Ricci, etc.), l'afirmació de la gran potència suggestiva del cinematògraf unida a la seva quasi universal aplicació en la propaganda del vici i del delictes. “No és negable, en veritat, que el número de produccions cinematogràfiques no immorals es exigü, en comparança amb el número incalculable de les produccions de tipus péssim, en les quals campeja, per a dir-ho amb Corrado Ricci [i aquest, que és no gens menys que el director dels Museus Nacionals d'Itàlia, resulta un jatge d'autoritat irrecusable] tot quant de més abominable avileix i degrada a la humanitat”.

El mes fort greuge contra el gran acusat, contra el Cinema, allà on “la influència dels espectacles cinematogràfics es revela nociva en ma-

nera evident, és en el camp de la criminalitat". Dins aquesta tràgica esfera, l'estrall que més especialment se li ha de tenir en compte es la delinqüència infantil. El Sr. Pesce Maineri, per la seva professió d'advocat en coneix personalment nombrosos casos i demostra haver reunit una documentació copiosa:

"Una enquesta suara feta per mí sobre un número considerable de jovenets processats i condemnats, em permet de no dubtar de la influència dels espectacles cinematogràfics com a causa directa, palesa, i àdhuc confessada, de l'acció criminal. A una igual conclusió convergeix l'experiència de molts magistrats i de molts especialistes en el ram de la psicopatologia infantil, la relació dels quals posseeixo".

Contra tant de perill hi ha l'arma de la llei sota la forma específica de l'institució censoria. Però la censura, constitueix un problema en sí mateixa, car existent de fet a totes les legislacions, a totarreu fracassà perquè, la seva elasticitat s'adapta desseguida a les exigències de la indústria o del públic, però no a la dels educadors i moralistes. El Sr. Pesce Maineri cita una curiosa estadística dels films que han sigut deturats pel *veto* dels censors d'Itàlia: una proporció ínfima, que's contradiu amb la realitat per tot-hom apreciada de la enorme supremacia quantitativa de les pel·lícules vitandes sobre les innòcues. La major part de les conclusions del ponent es refereixen, doncs, a les reformes que caldria introduir en la Censura, per a que aquesta complís el fi pel qual ha estat creada, que és, con oportunament recorda, no pas per a defensar els interessos industrials ni els artístics ni el gust del públic sino "la salvaguardia de la moral i dels bons costums, la tutela de l'ordre públic, la prosperitat de la família — *seminarium reipublicae* — així com la salut física i l'higiene moral dels infants. L'institució de la censura és deguda a tot això i existeix solsament per a tot això".

Les lleis, però, per elles soles no resolen els problemes. Cal pensar en els homes que han d'aplicar-les, i en l'acció particular per a sostenir-les, i exigir-les.

*"In van s'arma la legge
Se privata virtù non la sorregge".*

"Deurà cooperar a l'acció variadament preventiva i represiva de l'Estat la obra dels ciutadans. I, sobretot, el vigilant i assidu magisteri educatiu". Associant sempre aixís, molt encertadament, el Sr. Pesce-Maineri, l'iniciativa privada amb l'intervenció estatal, fórmula les conclusions que proposà a l'Assemblea de Brusseles i que ara jo intentaré extractar en els principals punts:

Considerant: Que els espectacles cinematogràfics si no son regulats per controls rigurosos d'organismes privats i d'Estat completant-se l'un per l'altre, poden constituir un element disolvent de les sanes energies espirituals i físiques del poble i devenir deletèries al desenvolupament i educació de l'infantesa. Que la censura... ha d'ésser confiada de preferència als qui exerceixen per deure natural o social la tasca d'educar i de protegir els menors...

Proposa: Que l'entrada al cinema sigui prohibida als menors de 18 anys. Que les mares de família siguin representades en els comitès de censura... en un número igual als dels mandataris de les associacions per la moralitat i la protecció de l'infantesa i la joventut. Que sigui excluida dels comitès de censura la representació dels funcionaris de policia, dels artistes, dels periodistes i dels industrials cinematogràfics. Que s'augmentin les sancions penals contra els transgressors de les regles prohibitives de les projeccions cinematogràfiques, i que s'exerciti, quan calgui, l'acció popular contra els infractors. Que es presenti primer a la censura l'argument o projecte de cada pel·lícula, avans d'elaborar el film, i això en benefici mateix dels productors. Que en judicar i seleccionar les pel·lícules els comitès s'inspirin en els principis protectors de la decència i dels bons costums, i de la fràgil consciència dels infants. Que es formi una intel·ligència (entente) internacional de censors d'Estat per mitjà de l'institució d'un butlletí d'informació de caràcter internacional.

A n'aquesta última iniciativa dedica l'autor unes ratlles que cal recollir: "Una unió internacional de les censures — diu — em sembla sumament interessant. El cinemàtograf no té fronteres: el mercat de cada nació està replé de marques estrangeres. Davant d'aquest fet una *entente* internacional que es podria reflectir en la legislació i funcionar pels orgues públics ja constituïts en les nacions associades, em semblaria molt útil. Cada serie important de films seria provista d'una carta bibliogràfica, mercès a la qual i per mitjà d'oficines particulars d'informació, s'arribaria a exercir una vigilància profitosa en el mercat mundial. Seria això una protecció internacional contra un mal terriblement extès. Podria comparar-se en sos fins i en sos mitjans a l'acció entre els Estats contra la pornografia i contra la tracta de blanques".

Per a tal fi, cal, primer que tot, formar els censors, triar bé els censors. Una idea justíssima del Sr. Pesce Maineri és l'excloure de la censura els funcionaris de policia. "Les fortes vibracions de l'atmosfera professional en la qual

viuen ha disminuït en ells el grau d'emotivitat que és necessari per a judicar la matèria".

També amb caràcter internacional proposa el ponent, en altre lloc de la memòria, la fundació d'un butlletí o d'una revista especial, de sanitos reclam, de notícies útils... en un mot, dic jo, la revista del bon cinematògraf i de defensa contra el cinema pervers. Ho aplaudeixo sincerament, com aplaudeixo la totalitat del treball del senyor Pesce Maineri, qui ha posat ja mans a l'obra constituint a Gènova un Comité local sota el títol "*Moralizziamo il Cinematografo!*" (Portici Vittorio Emanuele 4-A 3). Tant de bó poguéssim ajudar-lo des de Barcelona! Se-

ria sens dubte una manera pràctica d'actuar, amb l'intercanvi de suggestions, per la moralització del cinema a nostra terra.

R. RUCABADO.

(1) Piero Pesce-Maineri. *I Pericoli Sociali del Cinematografo*. Biblioteca «Problema Moderni» diretta da M. Kobylinsky e G. Vidoni. Casa Editrice S. Lattes & C.º Torino - Genova, 1922. - Un opuscle de 56 pàgines. - Edició francesa: *Les Dangers sociaux du Cinematographe*. Mateix editor. Un opuscle de 48 pàgines.

La Immaculada Concepció

La influència purificadora de la devoció a la Immaculada Verge Maria és una de les majors manifestacions de la gràcia sobrenatural en el món modern; i en la nació més revolucionària, en la més minada per la secta masònica, es allà on la manifestació sobrenatural de la influència purificadora i salvadora de Maria ha sigut més evident. El segle XIX és per excel·lència el segle de la Immaculada Concepció, i la França i tot el món contemporani han sigut testimonis de dos fets, que figuraran en la història de la pietat cristiana com dos corroborants indestructibles d'ordre sobrenatural, de la excel·lentíssima eficàcia de la devoció a la Immaculada Verge Maria, com dues recomanacions que el cel ha fet als homes moderns de la excel·lència de son culte com a remei dels mals morals que afligeixen a la cristiandat en nostres dies.

La revelació de la medalla miraculosa feta a la devota religiosa filla de Sant Vicens de Paul en la primera meitat del segle passat, i l'aparició de Nostra Senyora a l'altra banda del Pirineu, dins del terme de la petita vila de Lourdes, en la darrera meitat de la mateixa centúria, son una reproducció o nova realització d'aquell gran principi de l'apòstol Sant Pau quan diu que

els miracles son pels infidels, no pels fidels. El fidel catòlic no necessita miracles, ja en té prou amb la seva fe i amb la pietat que d'ella deriva; però quan el món es refreda en ses creències, quan de la religió se'n vol fer una branca de la ciència humana subjectant sos dogmes infalibles a una crítica falible, es a dir, subjectant la fe a la raó, Déu a l'home; aleshores Déu dona una lliçó a la societat superba i descreguda i li parla per boca d'una senzilla monja o d'una simple pastoreta, i els savis cristians les escolten quan parla de Maria i per ordre de Déu aquestes ingènues criatures posen a prova la humilitat dels cristians i confonen la superbia dels incrèduls, obtenint l'assentiment de tota la societat verament cristiana que novament proclama a la Immaculada Verge Maria auxili dels cristians, i en sa protecció fia la restauració dels costums de l'esperit cristià, que es necessari perquè el llinatge dels homes tingui la unió d'afectes, constituint com una sola família i fent dels homes entre si germans.

Dr. JOSEP TORRAS I BAGES.

El poeta i les donzelles

El poeta Bellmas es feu construir una casa a les afores de la ciutat. Es una casa blanca com una tofa de neu, voltada de jardí. De la finestra estant s'albira una gran estesa de camps i el mar que brilla enllà de l'horitzó com el fil d'una espasa. Al jardí floreixen els rosers sota la blavor puríssima del cel i les campanetes multicolors i transparents com si fossin de porcellana s'enfilen paret amunt i s'entortolliquen per la soca dels arbres. Quan s'esparpella el dia i la llum inunda el cel i els arbres encara un poc abaltits s'espolsen la rosada, un vol d'ocells canta i xiscler sota la finestra del poeta. La boira llisca suauement arran de muntanya, com un mantell voleiadís, i en havent passat, el brancall dels pins esdevé refulgent com si fos cada pi un brollador de llum.

El poeta Bellmàs és vell, però diria que en els seus ulls clars com l'aigua d'un rierol hi brilla encara la flama de la joventut. Té el front ample i resplendent. Fa molts anys que petja el peu damunt de la terra, però no s'ha extingit la llum dels ideals que ha il·luminat sempre el camí de la seva vida. És espiritual i parla amb una gran dolcesa. Quan algú s'estranya de la seva fortitud, diu amb un somris als llavis: els vells que són febles espiritualment, es perquè quan eren joves oblidaren que a dins del pit hi portaven un ànima immortal. No espereu grans coses d'un home materialitzat. Si procureu que la llum de l'esperit no s'extingeixi mai, a dins del cor flamejarà l'eterna joventut. El temps pot fer caure la neu damunt del nostre cap i arrugar la nostra pell, però si sou espirituals interiorment us sentireu igualment forts que com teniau divuit anys. No són pas els anys els que fan envellir l'esperit, sinó les passions i els platxeris de la vida. Un jove lasciu és natural que arribi a les portes de la vellesa malaltís i corsecat.

Totes les donzelles de la rodalia estimen i veneren el poeta Bellmas. Molts dies acuden a la seva casa i li ofereixen clavells i roses. El poeta els diu madrigals i elles somriuen agraiades. Les donzelles organitzaren una festa íntima per tal de solemnitzar els seus èxits literaris. El vell poeta estava eternit com un infant.

Posaren una cadira daurada sota d'un bell dosser per tal que el poeta presidís la festa.

Al seu entorn prengueren seient un estol de donzelles. El venerable vellet no podia contenir-se el riure. Aparegué una donzella gentil amb una cistella curulla de roses i les ofrenà al poeta. Un altra li posà damunt del front resplendent una corona de llorer. El poeta no sabia si riure o plorar, tan gran era l'emoció que feia tramolar la seva veu. Mercès, mercès, repetia monotonament, com si no trobés altres paraules per agrair l'ofrena.

Una donzella que tenia la veu dolça com el dring d'una campaneta, va dir unes paraules alades que feren espurnejar els ulls del poeta.

Un cop acabada la festa, posà els llavis, tremolós d'emoció, damunt del front puríssim de la donzella que l'havia coronat. Les seves companyes esclafiren a riure i varen fer caure damunt del poeta una pluja de roses esfullades.

Quan les donzelles es disposaren abandonar la casa, penetrà a la cambra En Ricard, nét del vell poeta. No va saber copsar la gràcia i la ingenuïtat d'aquella festa íntima, i va desaparèixer amb un gest de desprecí. Les donzelles abandonaren la casa del poeta, alegrement com un vol d'ocells.

El sol s'havia ja estibat darrera les muntanyes i les tenebres començaven a embolcallar la terra. El brollador del jardí remorejava suauement com si digués una oració. Els ocells anaven a joc i amagaven el cap sota l'ala, lassa de tant volar sota la blavor del cel.

El vell poeta cridà En Ricard i li va dir: perquè t'has allunyat quan has vist les donzelles a prop meu?

—Perquè no em plau la seva companyia.

—No et plauen perquè no saps parlar amb donzelles honestes. Les trobes massa innocents, veritat? Davant d'una dona mundana parreu amb molt desembaràs, i en canvi no sabeu el que dir davant d'una donzella pura i honesta.

—Es que una vegada es varen riure de mi.

—Oh! encara et recordes que una d'elles et digué que els teus versos no són tan bons com els meus. És possible que encara sentis rencúnia contra aquella ingènua donzella?

—Jo no li faré cap mal, però no puc simpatitzar amb una donzella que m'ha ofès.

—Oh! Déu meu! És d'aquesta manera que entens el perdó! Sembla estrany que no sapiguem perdonar! Com podeu viure amb el cor ple de rencúnia. Un bon cristià per-

dona sempre, perquè sap que si no perdona no serà ell tampoc perdonat. Veig que encara segueixes teint el cap ple de fum. El mal teu es el mal que pateixen molts homes. La vanitat i l'orgull son les dues passions que fan més estralls a l'humanitat. No tinguís vanitat dels teus èxits literaris, que per gran que siguis el món pot prescindir de tu. Posa en totes les teves obres un polcim d'humilitat. Ah! Ricard, de que tens orgull? Jo mai m'he deixat temptar per la vanitat. He procurat sempre que el meu esperit fos transparent com un cristall i m'he sentit germà àdhuc de l'home més petit de la terra. Ah! quina poca cordialitat que teniu. No us estimeu els uns als altres. Us tracteu com si fossiu enemics. El vell poeta s'acostà a la finestra, l'obrí de bat a bat, i exclamà: Guaita, Ricard, quin espectacle més meravellós. Sota el brill d'aquestes estrelles, quants homes es trobaran ara lluitant contra la mort, i els seus ulls es clouran i el món oblidarà llurs noms. Alguns d'ells creien que eren homes providencials que havien vingut a la terra per a ésser el guiatge de la humanitat, i la mort ha clos els seus ulls, i ja ningú es recorda d'ells. Ai, pobres dels que es creuen superiors als demés homes! No són altra cosa que un grapat de cendra. Es molt humà que lluitem per aconseguir un lloc preeminent en la societat, i que oferim als nostres germans els fruits del nostre geni, però sempre amb una gran humilitat, estimant a tots els homes, i recordant-nos que Déu no ens ha donat la intel·ligència per a ensuperbir-nos, sinó per a que sapiguem destriar el camí dreturer. No siguis, doncs, vanitós, fill meu. Sigues efusiu, amable, humil, espiritual i sobre tot estima força que avui tots estem mancats d'amor.

En Ricard abandonà la cambra meditant les paraules del seu avi. Feia poc temps que s'havia promès amb una donzella molt distingida i anà a visitar-la com solia fer totes les nits. Aquella nit es celebrava una festa i els salons eren plens de gent. Quan arribà En Ricard, havia ja començat el ball. La seva promesa estava voltada d'un estol d'admiradors que es planyien de no poder dansar amb ella. En arribar En Ricard, es dispersaren. Veig, Emília, li digué somrient, que els meus amics saben fer-te companyia.

Mentre les donzelles dansaven, las dames conversaven amigablement parlant de coses puerils. En Ricard i l'Emília, feien tan bona parella, que tots els invitats parlaven amb elogi d'ells. Tenien gairebé la mateixa al-

cada i el mateix gest distingit i elegant. En Ricard n'estava tan gelós de l'Emília, que l'ofenia el més petit discreteig amb els joves. Unes amigues se l'emportaren, i En Ricard passjà esperant el seu retorn. En passar davant d'una cambra sentí la veu del pare de l'Emília i s'aturà. Encuriosit escoltà el que deia, col·locant-se darrera la porta. La seva situació és molt compromesa. Si vostè trobés algú que volgués fer-me un préstec podria seguir explotant els meus negocis. He donat aquesta festa perquè els amics creguin que segueixo essent ric com abans.

En Ricard en sentir aquestes paraules va tenir una gran desil·lusió. S'allunyà consirós i penetrà novament al saló on es celebrava la festa.

L'endemà el seu avi va notar que estava molt preocupat. No em vulguis negar, li digué, que has tingut alguna contrarietat.

—Sí, es cert. He sabut casualment que el pare de l'Emília és pobre.

—I aquest és el motiu de la teva preocupació? Que penses fer? Seràs capaç d'abandonar l'Emília perquè el seu pare ha perdut les seves riqueses?

—No sé el que faré!

—Que significa aquesta resposta? Si cometessis un acte tan innoble, no series digne de portar el meu nom. L'estimes o no l'estimes?

—L'estimo.

—I, doncs, si l'estimes, com pots dir que no saps el que faràs? Deixaries d'estimar-la per una causa que ella no n'és responsable? Casa't per amor i no per interès. Si no tens prous diners per casar-te lluita i treballa i no vulguis que la dona et mantingui. Pasta el nostre pa de cada dia amb una mica de sacrifici i de dolor, i amb el teu esforç i el teu treball fes-ta una llar honrada. Quan no hi ha altre vincle que el diner, la vida es converteix en un suplici. L'amor honest, és la llum que embelleix totes les coses. Si l'Emília és bona, estima-la i que Déu us benecixi.

Mentre el vell poeta així parlava, penetrà a la casa un estol de donzelles i agafant-lo per un braç davallaren al jardí. El cel era blau. El poeta les feia riure innocentment i totes l'ascollaven encisades.

En Ricard de la finestra estant esguardà el seu avi, enjogassat com un infant, i va sentir-se vell perquè portava la mort a dintre.

L'últim mono

— Es inútil perdre el temps esbrinant si és responsable En Pere o En Berenguera, perquè al capdevall l'únic responsable seré jo.

Esguardant el món

Dinamarca

El tancament de les botigues

Ha estat promulgada una llei fixant les hores de tancament de botigues.

Hivern (16 de Setembre al 31 de Març): des del dilluns fins el divendres, a les 7; el dissabte, a les 9.

Istiu (1 Abril al 15 Setembre): des del dilluns fins el divendres, a les 6; el dissabte, a les 9.

Els magatzems no poden obrir-se abans de les 6.

Son exceptuats de la llei: els quioscos de les estacions en els quals es venen llibres, fruits, begudes etc.; els venedors de diaris ambulants; els venedors de benzina per automòbils, etc.

Les fleques poden estar obertes fins les 8 i els dissabtes fins les 9. Les pastisseries els diumenges s'han de tancar a les 4 de la tarda.

(Sociale Meddelanden).

Nova Zelanda

El salari familiar.

Un nou projecte de llei ha estat aprovat pel parlament.

Un cop regeixi el nou projecte les famílies obreres compostes de quatre persones (marit i muller i dos infants) cobraran un suplement setmanal. Per cada infant de 2 a 15 anys, correspondrà un augment setmanal de 10 shillings.

En aquest projecte es donen també disposicions sobre els infants abandonats i sobre els que reben mal tractament dels pares.

(New-Zealand Herald).

Rumania

La política obrera del partit comunista

El partit comunista de Rumania s'ha reunit a Ploësti prenent els següents acords:

a) El deure de tots els membres del partit i dels obrers conscients és de formar part dels sindicats establerts per la llei i de treballar per aconseguir la seva transformació en òrgans útils per la lluita de classes.

b) Els sindicats no poden, isoladament, deslluir les masses obreres del jou d'assalariat; tenen necessitat d'esdevenir forts per a resistir l'ofensiva patronal.

Heu's aquí el programa social dels sindicats:

Jornada de 8 hores i reducció de treball en les indústries insalubres; prohibició del treball de nit a les dones i als infants, com així també de tot treball nociu; setmana anglesa, augment de salari proporcional al cost de la vida; formació de consells obrers i de delegats de tallers; abolició de l'import sobre els salaris i organització dels sindicats sobre una base industrial.

La Conferència ha votat una proposició sobre la qüestió agrària, preconitzant l'expropiació integral i gratuïta dels camps, instruments agrícoles i ramats i bestiar de les grans propietats.

(Socialismul).

França

La llei de 8 hores en el Comerç petit

El diputat M. Pierre Dignac, ha pregat al ministre del Treball, qui digui per quin motiu no s'ha promulgat encara el reglament relatiu a la jornada de 8 hores pel comerç al detall.

El ministre ha declarat, que abans de pendre un acord en ferm ha volgut conèixer l'opinió dels obrers i del patrons. Es nomenà una comissió mixta per tal d'arribar a una solució de concòrdia. Havent presentat els patrons unes roves observacions, cal estudiar-les i pendre un acord definitiu.

(Journal Officiel).

La protecció de l'infància

El Senat ha discutit dues proposicions de llei relatives als infants; la primera de M. P. Straus, tendeix a la revisió de la llei de 23 Desembre de 1874 sobre la protecció dels infants; la segona, de M. Gustau Dron, tendeix a millorar el nodriment dels infants de pit. Aquest darrer senador ha manifestat que era necessari aconseguir que els metges donessin coneixement de la manera que son alimentats i del seu estat de salut. Cada infant tindrà un carnet en el qual constaran les indicacions que faci el metge. Aquest sistema ha donat bons resultats a les regions devastades.

Es probable que s'estengui a tota la França, car serà un mitjà poderós per aconseguir salvar els infants i donar facilitats a les mares per a que puguin amb l'ajuda dels metges i les autoritats evitar les enfermetats que són el flagell de llurs fills.

(“Journal Officiel”).

COMENTARIS

El sufragi femení

En algunes nacions d'Europa i d'Amèrica es reconeix a la dona el dret d'intervenir en les lluites polítiques. És això un bé o és un mal? Per a respondre a aquesta pregunta caldria abans fer un estudi de la situació política dels pobles en els quals es concedeix el vot a la dona. Si limitem la qüestió a casa nostra us haig de confesar sincerament que mai m'han entusiasmat les campanyes que s'han fet per tal d'aconseguir la igualtat de l'home i de la dona en els afers polítics. La dona en un poble cristià com el nostre es respectada i no viu sotmesa a cap esclavitud. La nostra actuació seria purament política. Quins drets podem reivindicar? Les portes de la Universitat son també obertes per nosaltres, i, per tant, no se'ns nega la cultura. La dona cristiana no es considerada com un ser inferior, sinó com la companya de l'home. ¿Ens anirem, doncs, a organitzar políticament sabent que serem vençudes per què esgrimim armes desiguals contra l'home?

La dona no ha de lluitar contra l'home, sino que ha d'ésser la seva col·laboradora. La dona i l'home es complementen i, per tant, no poden dividir-se en dos bàndols.

Nosaltres no som com aquelles dones sense feminitat que en terres estrangeres mouen aldarulls i recorren els carrers exhibint grans cartells de propaganda. La dona catalana es senzilla i casolana, i no li plau actuar fora de la llar. No hi ha res que apassioni tant com les lluites polítiques. Seria gaire edificant que les nostres dones avui allunyades dels apassionaments de la política, es barallessim grollerament? No vulgueu fer intervenir la dona en uns afers en els quals no vencen els que tenen raó sino els mes astuts i els mes hàbils.

La política d'ofici és una cosa que fa fetor. Ningú pot negar que hi ha una gran corrupció en els costums polítics i una gran insinceritat. Totes sabem per haver-ho llegit, les combinacions que s'han de fer per tal que triomfi un candidat i els diners que s'han d'escampar. Avui en els districtes forans es vota a aquell que paga millor. Sense diners no hi ha vots. Podem, doncs, nosaltres fer eleccions a base d'aquestes immoralitats?

Tothom sap com s'obtenen les majories. Recordo haver presenciat una sessió al parlament

espanyol que em va produir una gran desil·lusió. Els diputats de la majoria semblaven automàtes que des del banc blau se'ls feia moure. En el seu rostre s'hi reflexava la seva pobresa intel·lectual. Aquell escamot d'homes sense preparació de cap mena es el que decidia les votacions i obeïa cegament les ordres de la presidència. I per a que segueixi aquesta farsa hem de votar les dones? No; no val pena.

Vol dir això que la dona ha de romandre tancada a casa? No; de cap manera. La dona podria fer un gran bé en l'exercici de les obres socials. Però hauria d'actuar intensament i d'una manera eficaç. Ara, perdoneu-me que ho digui amb una mica de cruesa, la dona té mes vanitat que no pas desig de fer bé el proïsme. Hi ha associacions benèfiques i socials que no son res mes que un acoblament de senyores prestigioses que fan tertulia. Abans que el senyor Bisbe prohibís les festes de caritat, es donava el cas que s'organitzaven festivals que donaven un benefici de vint pessetes. S'esmerçaven tants diners en decorat, vestits i ornamentació, que els pobres que havien servit de pretext per a celebrar l'acte no n'obtenien cap benefici. Això gràcies a Déu s'ha acabat. Però encara resten moltes ficcions amb apariència de realitat.

Crec, doncs, que la dona no ha de pendre part en les lluites polítiques, però ha de posar les seves activitats al servei de les obres cristianes i socials. I ho ha de fer humilment, senzillament, embolcallant el seu nom i les seves bones obres amb el mantell puríssim de la humilitat.

A la llar hi tenim una gran responsabilitat. Moltes vegades nosaltres som responsables de les desviacions de les nostres filles. Les veiem amb un llibre a la mà i no esbrinem si es bo o es dolent. No ens donem compte del mal immens que pot originar una novella dolenta. Les deixem vestir tal com els plau i les deixem anar allà on volen. La mare ha d'ésser el guiatge dels seus fills. Pensin les mares que toleren les desviacions de llurs filles que elles en seran responsables davant de Déu. La joventut té molta fantasia, molta imaginació, i necessita el seny i el consell prudent de la mare.

Son molt mes trascendents aquestes coses que no pas anar a depositar el vot dintre l'urna.

MARÍA BONSHOMS.

Distribució de les hores de treball

Es indubtable que pot aplicar-se a aquest aspecte del treball el vell aforisme del dret romà: "quod tibi non nocet et alteri prodest, facere debes". Realment: ço que a tu no fa mal i aprofita als altres, tens el deure de fer-ho.

Si aquets principi de justícia s'hagués aplicat a les relacions del treball entre patrons i obrers, quantes lluites estèrils s'haurien estalviat uns i altres!

* * *

Fa pocs dies, davant del cadàver d'un honorable empleat d'escriptori, parlaven uns companys seus amb el metge de capçalera, gran amic del mort, sobre la causa que tan prematurament havia portat a la sepultura el seu malaguanyat company.

—Entre altres causes, contestà el metge, es deu al mal funcionament del païdor.

Tots els dependents, companys del mort, es miraren espaordits. Tots sentien malalta la mateixa entranya.

—I per què serà això, doctor? li preguntaren quasi tots a l'hora.

—Per moltes raons, però sens dubte, la primera i principal d'elles, per aquelles corredisses que poc després de la una de la tarda i abans de les tres de la mateixa veiem en totes les vies públiques de Barcelona quan innumbrables dependents surten dels despatxos o bé hi tornen adeleuadament.

—Aquesta costum, afegí el doctor, infringeix totes les regles higièniques de l'àpat principal del dia i perjudica el bon funcionament de l'estómac. És impossible servir-lo bo i sa mentre s'hagi de córrer per anar a dinar i córrer després per tornar als despatxos. És impossible.

* * *

Conclusió: les dues hores, mutilades, que es concedeixen per a dinar a la dependència mercantil haurien d'ésser doblades, o, al menys, tres hores ben complertes.

Es de cabdal importància aquesta reforma, i es molt d'estranyar que tanta joventut il·lustrada que forma part de les entitats obreres professionals del ram d'escriptori (tan propens a les malalties de l'estómac) no es preocupin de buscar remei a aquest viciós i mortífer horari de treball.

El clam del poble

El preu del pa

Diuen que baixa el preu del pa.

Altres diuen que baixarà.

El cert es que ara els que estan fent beneficis usuraris en el manipuleig de blats i farines, estudien la rebaixa del preu del pa. ¡Estudien!

Per alçar el preu del pa mai estudiaren tant. Molt costa d'aprendre aquesta lliçó. Mentrestant ells, els manipuladors, es fan rics i els consumidors, s'empobreixen.

Senyor Governador: faci aprendre prompte aquesta lliçó a aquells que tenen d'aprendre-la.

Perquè la companya moralitzadora que V. E. porta a cap amb aplaudiments de la gent decent, es necessària, es digna d'elogi, convé secundarla; però una campanya simultànea per abaratir la vida...

Ennoblir-la està bé, i Déu li pagui, senyor Governador tan excel·lent obra; però fer possible el viure als pobres...

Repetim-ho: el preu del pa es exagerat. La rebaixa del preu s'imposa. Si es limita a cinc cèntims per arrova, com es va dient, no estarem pas satisfets.

Tinguin compte els que ara frueixen d'aquesta *ganga* que ja es parla de Cooperatives de pa; tinguin present que no lluny d'aquí, a la capital de la Segarra, hi ha una farinera cooperativa que envia cada dia milers de quilos de pa a poblacions llunyanes, Barcelona incluiu.

ACABA DE SORTIR

PER LA MORAL DE CATALUNYA

CONTRA EL JOC

I EL

PACTE AMB EL JOC

per R. RUCABADO

Volum de 212 pàgines

Preu: 3'50 pessetes

Pot demanar-se a l'Administració de CATALUNYA SOCIAL

D'ací i d'allà

Vetaquí una notícia que es porta el comentari:
 "L'ex director del Parc d'Intendència de Larrache, senyor Muñoz, procesat per desfalc allí comés fa poc, ha sigut declarat boig."

Decididament, hi ha bogeries oportunes.

* * *

El Govern ha prés de les mans de l'exemplar Patronat de Presons, de Barcelona, l'administració de les presons, a fi de fer-se'n càrrec el Govern directament. El cas es poder col·locar amics i remenar les cireres...

* * *

La burocràcia agrícola treballa per a que les Cambres Agrícoles Oficials, que solen ésser uns organismes de pura fantasia, absorbeixin les facultats de representar l'agricultura en els alts organismes econòmics, com, v. g., la Junta de Aranzels i Valoracions. Ara si es juga net en la elecció de representants d'aquesta classe (recordem la elecció de representant agrícola en el Consell del Banc de Espanya), guanyen sempre els organismes agrícoles no oficials.

I això no pot sofrir-ho aqueixa burocràcia, que veu la menjadora en perill si això sovintegés.

* * *

El Govern francès ha concedit la Legió d'Honor al senyor Bergamín en agraïment a haver estat el susdit Ministre el qui confeccionà i signà el Tractat de Comerç d'Espanya amb França.

Comprehem la joia i l'entusiasme del Govern de la República pels beneficis que el tractat els reporta.

En canvi, als nostres vinicultors arruïnats potser no'ls faria gràcia que al senyor Bergamín s'el proposés per a una creu. A no ser que fos la Creu del Sofriment... dels altres en mèrits del Tractat!

* * *

Gràcies a Deu que la gent ha après a parlar clar. Fins ahir de certs diners que cobrava certa gent s'en deien, segons les latituds i els temps, *fondo de reptils, sopa*, etc. d'avui endavant se'n diuen *els diners del joc*; i consti que la nova i exacta

accepció l'avalen firmes de reconegut prestigi a la filologia política, caritativa i subterrànea.

* * *

No hi ha que dubtar que l'Estat espanyol té una naturalesa de ferro. Perquè tots hem convingut en que està malalt, i cada dos per tres sofreix una *crisi*, i sempre en reïx.

Es veritat allò de que viu més el que piula que el que xiula, o el que el xiulen, que no és el mateix.

* * *

Ha quedat autoritzada a França, per un Decret, la incorporació al pa, en concepte de substitutiu, d'una quantitat determinada d'ordi i altra d'arròs.

I els francesos en protesten. Que més voldriem nosaltres que menjar pa d'arròs!

* * *

A Igualada s'ha celebrat un miting de controvèrsia entre els Sindicats Lliure i Unió.

Segons la Premsa, va assistir-hi molta concurrència, va produir-se en mig d'un entusiasme gaire bé *indescrutable*, i va regnar el major ordre i germanor... però cada qual es va aferrar a la seva i tot va quedar igual que abans.

Es natural que quedessin iguals tractant-se de gent igualitària i a Igualada.

* * *

Aconsellem als nostres llegidors que no s'esverin ni dubtin de la nostra serietat i sapiència si troben de tant en tant algun xisto dolent, perquè això precisamet és prova d'una superioritat intel·lectual i està de moda.

A la darrera crisi En Bergamín, que li han canviat la cartera, ha dit: "Resultarà extraordinari que a la meua edat deixi Hisenda per a pendre *Estat*."

Ja ha *estat* dolent, ja. I que a la seva edat i amb el seu talent encara duguí a coll la cartera...

* * *

A Lausana acabaren per no entendre's i sempre per la mateixa raó: pels interessos econòmics.

Ara en té la culpa el petroli, perquè els aliats volen el de Rússia, que és el país més *petrolero* del món.

Noticiari

ESPANYA

La quasi totalitat de societats agrícoles de Catalunya, al cap de totes el benemèrit Institut Català de San Isidre Llauredor, han acordat dirigir-se al Govern per a que no posi obstacles a la celebració de Concursos de bestiar.

Perquè el Govern, ni fa ni deixa fer.

— L'Arquebisbe de Valladolid projecta construir un Grup d'Escoles exclusivament dedicades a proporcionar als obrers una educació integral, completa.

L'iniciativa del zelosíssim Prelat es molt elogiada.

— En la reunió de tècnics i elements directors (enginyers, pèrits mecànics, delineants, encarregats, etc.), de les indústries mecàniques i metal·lúrgiques que tingué lloc a l'estatge del Sindicat General de Tècnics de Catalunya, es tractà de la manera d'adaptar-se al R. D. del 3 de Novembre sobre sindicació professional voluntària.

— La "Gaceta" publica un Reial decret del ministeri del Treball disposant que el cos tècnic d'inspecció d'assegurances dependrà d'aquest departament i serà considerat com a corporació administrativa de l'Estat a les ordres d'un Comissari general d'Assegurances.

— A Bilbao funciona una Cooperativa de Construcció, titulada "La Ciutat Jardí", que ara projecta edificar un centenar de cases per als seus sòcis, ràpidament.

I com a Bilbao, dit i fet, prompte veurém allí edificat un nou barri amb cases barates, sanes i hermoses.

— A l'Escola Superior d'Agricultura, el professor Filippo Silvestri dona un curs de deu lliçons. Tenen una hora de durada, de sis a set de la tarda, efectuant-se també pràctiques complementàries de quatre a sis, amb caràcter voluntari, podent-hi assistir els que siguin inscrits, que ho desitgin. El curs començà el dia 4 del corrent i acabarà el 15. El doctor Silvestre és professor d'Entomologia agrària i Director de l'Escola Superior de Portici, essent universal el seu prestigi en Entomologia i Patologia vegetal.

— La Lluita contra la Mortalitat Infantil obra un nou Consultori de Puericultura a la parròquia del Carme, que, com és sabut, està situada a una de les barriades més populosos de la nostra ciutat.

— La Comissió Executiva del Primer Congrés d'Higiene i Sanejament de l'Habitació, celebrat a Barcelona el propassat Octubre, sota el patronat del Rei, ha elevat als Poders públics les conclusions i acords aprovats per l'esmentat Congrés, com a síntesi de les diverses ponències i comunicacions presentades al mateix, pregant el seu compliment rigorós en bé de la salut pública.

— Ha estat solemniament clausurada l'Exposició d'Higiene organitzada amb motiu del Congrés d'Higiene celebrat a Barcelona el propassat Octubre amb èxit falaguer.

— Els Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat estan donant Cursos molt profitosos per diversos indrets de Catalunya sobre els conreus més adequats a cada comarca.

— L'Institut de Reformes Socials està estudiant de ferm el projecte de Contracte de Treball.

ESTRANGER

— El nou Govern italià es proposa obligar al compliment de les lleis socials, el descans domini- cal en primer lloc.

— A Anglaterra s'ha constituït el major Sindicat del món, per la fusió dels Sindicats: Nacional d'Obrers, Fusionats del Treball i Empleats Municipals.

— A França augmenta l'emigració, cosa rara en dit país.

— Els ianquis, durant el mes d'Octubre, constituïren 756 societats mercantils noves amb un capital total de 651 milions de dòlars. Amb un any, el nombre de societats d'aqueixa classe pujà a 8,000 i el capital total a la vora de 7,000 milions. Són xifres verament fantàstiques.

— El Govern mexicà ha dictat mides riguroses contra les propagandes revolucionàries.

Qui ho hagués dit això un parell d'anys abans?

— El Congrés Eucarístic de Río Janeiro ha constituït un èxit colossal. A la processó hi assistiren 30 Prelats, presidit pel Nunci de Sa Santetat; 500 sacerdots i 250,000 fidels, havent-hi pres part el Govern i els alts Cossos de la nació.

La magnífica carroça sobre la qual anava en riquíssim ostensori el Santíssim Sagrament, fou portada per braus militars. Tota la ciutat prengué part en l'immens i entusiàstic homenatge.

— Ha tingut lloc a Spa un important Congrés Agrari, organitzat pels elements agraris de Bèlgica. S'ha proposat en ell la constitució d'una Associació Internacional Agrària per tal de poder defensar els interessos dels productors per medi d'accions generals mancomunades.

Obra de gran interès:

Los Tribunales para niños

EL TRIBUNAL PARA NIÑOS EN BARCELONA
Y SU ACTUACIÓN EN EL PRIMER SEMESTRE
DE FUNCIONAMIENTO

PER

Ramon Albó i Martí

President de dit Tribunal

amb un pròleg de

Avelí Montero Rios i Villegas

Autor de la llei de Tribunals per a nens

PREU: 10 Pessetes

EL PRODUCTE ES DESTINA A INSTITUCIONS PROTECTORES DE LA INFANCIA

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

304 (05) (46.71) COT.

LEGÍA

ETIQUETA DE
LEGIA LIQUIDA
CASAMITJANA
LEGIA LIQUIDA EXTRA
CASAMITJANA
S. CASAMITJANA MENSA
FABRICANTE

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.º 7, pral. (Travessia de Plaça Sta. Ana a Plaça Nova)

**CENTRE D'ENSENYAMENT ESSEN-
CIALMENT PRÀCTIC, DE COMERÇ**

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació.—Pràctiques d'escriptori.—*Mecanografia*.—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incluídes la Banca i la Borsa.—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per perits i professors mercantils.—*Classes especials per a senyors*.—Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguàfons

FRANQUEO CONCERTADO

Alfonso A. G.—Enric Granados, 30—Barcelona